

Can'ca Söyleşi: Havacı Kadın Olmak! "Can'ca Başarı Bursu" Sahibi Yağmur Gençoğlu

Can EREL
Uçak Mühendisi
can.erel@canerel.com.tr

Yılbaşından itibaren başladığım "Bu Coğrafyada Havacı Kadın Olmak..." başlıklı özel dizide, uçak mühendisliği öğrencisi Yağmur Gençoğlu var sırada; "Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını" konferansında yeri henüz olmasa da benim için çok farklı bir anlamı olan ...

...not bölümünde tüm detaylarını paylaştığım "[Can'ca Türkiye'de, Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar](#)" kitabım ve bu kitapla ilişkili "[Can'ca Başarı Bursu](#)" sahibi sevgili Yağmur...

Başarı bursu sahibini belirleme sürecinin görüşme aşamasında, bilimsel yeterlilikleri yanında,

- Belirgin özgüveni,
- Net gelecek beklentileri,
- Fransızca, İngilizce, Latince, İtalyanca bilgisi,
- Aktif bir amatör tiyatro oyuncusu olma geçmişi,
- Uluslararası konferanslara katılımda bulunmuş olması,

ile dikkatimi hemen çekmişti, Türkiye'nin tam bir aydınlık yüzü olarak niteleyebileceğim bu Galatasaray Lisesi mezunu genç...

...takibinde yapılan kısa listeden seçilmesi de zor olmadı, sevgili Yağmur'un!

Meslektaşım olacağı günü sabırsızlıkla beklediğim sevgili Yağmur ile söyleşimi 7 soru ile sınırladım...
...ancak, tüm bileşenleri ile hızlı bir gelişim gösteren havacılık endüstrimiz ve bu alana ilgi duymasını umut ettiğimiz kadınlarımızı düşünerek cevaplarını en geniş şekilde duyabileceğim cevaplarını rica ederek...

...Havacı Kadın Olmak!

EREL: "Can'ca Başarı Bursu" sahibi olarak önce sizi, öğrenciliğinizi, öğrenci kulüplerinde görev aldığınız okul içi, yurtiçi ve yurtdışı faaliyetleriniz ve bu başarı bursuna sahip olmanın sizde yarattığı düşünsel ve kariyer etkileri paylaşabilir misiniz?

GENÇOĞLU: Öğrencilik hayatımın ve okuduğum okulların hayatımda önemli bir yer tuttuğunu söyleyebilirim. 2009 yılında Galatasaray Lisesini kazanarak hayatıma İstanbul'da devam etme kararı aldım. Daha sonra da hayalim olan İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak Mühendisliği bölümünü kazandım, şu anda 3.sınıf öğrencisiyim.

Öğrenci olarak topluluklar ve kulüplerle olan yakın ilişkim lisede başladı. Dört yıl boyunca Galatasaray Lisesi Tiyatro Topluluğunda aktif görev aldım; aynı zamanda Galatasaray Lisesi İngilizce Kulübü üyesi olarak, Model Birleşmiş Milletler ve Avrupa Gençlik Parlamentosu etkinliklerine katıldım.

Üniversiteye başladığımda ise tabi ki ilk üye olduğum kulüp İTÜ Uçak ve Uzay Mühendisliği Kulübü (UUMK) oldu. İlk yılımda Dünya Havacı

Kadınlar Haftası ve İTÜ Havacılık Günleri gibi etkinliklerin organizasyonlarında çalıştım, ikinci yılımda ise kulübün yönetim kurulu başkan yardımcılığını üstlendim. Bu görevdeyken, kulübümüzü Avrupa Havacılık Öğrenciliği Topluluğu (EUROAVIA) kongrelerinde temsil ettim. Aynı sene içinde de bu topluluğun uluslararası yönetim kuruluna seçildim. Halen de görevime aktif olarak devam ediyorum.

Bunun dışında ATA takımıyla birlikte 2016 yılında AIAA'nın düzenlediği "Design, Build & Fly" yarışmasına katıldım.

Üniversite hayatımdaki çok önemli bir gelişme ise "Can'Ca Başarı Bursu"nu kazanan öğrenci olarak seçilmem oldu. Bu bursun bana çok katkısı olduğunu rahatça söyleyebilirim. Sizin tecrübeniz ve sektöre hâkimiyetiniz geleceğim hakkındaki kararlarıma yön verdi ve tanıştığım, içine katıldığım topluluklarla, insanlarla kurduğum ilişkiler hayata bakışımı değiştirdi.

Üçüncü yılımdayım şu an ve bunun zincirleme olarak ne kadar büyük katkısı olduğunu görmezden gelmek mümkün değil. Bu sayede, Ankara'da katıldığım seminerler, gerek TUSAŞ şirketinde yaptığım stajda öğrendiklerim gerek okulumda tanışma fırsatı bulduğum insanlar dünya görüşüme büyük katkıda bulundu.

EREL: Havacılık alanı ve özellikle askeri havacılık alanı, erkeğin hakim olduğu bir alan olarak bilinir; sizde havacılık ile ilgili farkındalık oluşturan, bu yönde bir mesleki kariyer oluşturma kararı vermenizi sağlayan süreç, etkileri ve yansımaları ile nasıl anlatılabilir?

GENÇOĞLU: Açık konuşmak gerekirse ben bu seçimi yaparken cinsiyetle ilgili hususları hiç göz önünde bulundurmam. Benim düşünceme göre bir sektörün ya da bir mesleğin bir cinsiyete daha uygun olması gibi bir durum söz konusu değildir.

Hayatım boyunca havacılık ve uzaya karşı büyük bir ilgim vardı, bu bölümün varlığından haberdar olduğum zaman ise okumak istediğim yerin burası olduğunu anlamıştım.

Tabi ki toplumumuzda birtakım anlayışlar ve önyargılar olduğunun da farkındayım bu konuda. Benim bu anlayışla mücadele şeklim ise başarılarımla aksini kanıtlamak amacını taşıyor. Lisede bulunduğum mühendislik amaçlı sayısal sınıfında az sayıda kadın öğrenci vardı, şimdi bölümümde de öyle. Ne bu sınıf arkadaşlarım ne de ben kadın olduğumuz için varlığımızdan rahatsız olmadık, tam aksine cinsiyet mücadelesinde varlık göstermenin ne kadar önemli olduğunun farkındaydık.

EREL: Değerli kadın meslektaşlarımı gördüğümde, onları dünyaya getirip büyüten ana ve babaya, yetiştiren saygın okullarımıza, yapılarında onlara kariyer fırsatı tanıyan şirketleri, toplumsal cinsiyet dengesini gelişmesi yönünde haklı bir gururu yaşamamızı sağlayan düş ve düşün sahiplerini, emeğini katarak, destekleyerek bu süreci oluşturup geliştirmekte olanları Can-ı gönülden tebrik etmek isterim... Bu kariyer sürecinde aldığınız kararlar ve sürdürdüğünüz gelişimde,

- Ebeveynleriniz ve aile üyeleriniz,
- Okullarınızdaki öğretmen ve öğrenci arkadaşlarınız,
- "Can'ca Başarı Bursu" mentorunuz,

ile ilgili ilişki ve iletişim süreçlerinde sizi engelleyen veya teşvik eden sınırlar arasında neler yaşadınız?

Okulunuzda ve yurtdışındaki organizasyonlarda görev aldığınız öğrenci kulüplerinde maruz kaldığınız olumlu ve olumsuz etkileri dikkate alarak kadının bu alanlarda öğrencilik ve amatör faaliyetleri hakkında neler söyleyebilirsiniz? Sizce, diğer endüstri kolları ve meslekler ile kıyaslandığında havacılıkta kadın olmak nasıl bir duygu ve deneyim?

GENÇOĞLU: Aileme teşekkür etmem gereken bir husustur ki; hiçbir zaman cinsiyetimden dolayı farklı bir muameleye maruz kalmadım ve ayrımcılığı da hiçbir zaman normal göreceğim ve kabulleneceğim şekilde yetiştirilmedim. Belki de bu yüzden hayatımın herhangi bir aşamasında sosyal veya profesyonel diyaloglarımda karşı tarafın tepkisini cinsiyete bağlamadım. O yüzden belki de bu konuda gözlem yapmam daha zor olmuştur. Birinin ya da bir kurumun davranışını cinsiyetimden ziyade kişiliğime bağlarım. Bu savımın ise tamamen doğru olduğunu düşünmüyorum tabi ki; çünkü, dünyamızda bir önyargı olduğunun da farkındayım. Ama en azından şans mıdır bilmem, kişisel olarak cinsiyetimden dolayı bir ayrımcılığa maruz kalmadım.

Bana göre kadınların bu mücadelesi, günümüzde hayatın her alanında sürüyor. Bunu havacılık alanında spesifik hale getirmek benim için çok kolay değil. Ama evet, askeri alanda düşündüğümüzde toplumun kafasında hep bir erkek canlandığını görüyoruz. Önemli olan önyargıların yıkılması bence.

Bir de şöyle bir durum var ki, kadınlar büyük mücadele veriyorlar ve yer aldıkları alanda da öne çıkan başarılı kadın figürler var. Büyük bir sorun ise bu kadın figürlerinin basın veya farklı yollarla desteklenmiyor oluşu bence. Özellikle de bu yüzden mentorum Can Erel'in çalışmaları ilham vericidir. Havacılıkta başarılı olmuş kadınları topluma tanıtmak; varlıklarını kabullendirmek ve genç kadınları teşvik etmek kadın mücadelesinde çok önemli rol oynamakta.

Diğer mesleklerle kıyaslırsam tabi ki nesnel olmam zor. Herkes kendi mesleğine tutkun olmalıdır, ben de öyleyim. İsteyerek okuduğum bu bölümde her geçen gün daha büyük bir havacılık tutkununa dönüyorum. Nüfus olarak hemcinslerimin az olduğu da bir gerçek, ancak bu sayının gün geçtikçe artması beni çok mutlu ediyor.

Kariyerimizde takım çalışması ve sosyal faaliyetler çok önemli, o yüzden sosyal alanda tabuları yıkarak erkek çoğunluğunda kendimizi göstermemiz gerekiyor. Bazı meslek dallarına göre bu bizim için daha gerekli bir mücadele.

EREL: Yaşanmışlıklarınızı dikkate aldığınızda,

- Başarabildiklerinizin daha iyisini yapabileceğinizi,
- Başaramadıklarınızın etken sebeplerini minimize edecek kaldırarak,

neler yapılabilir?

Bu konuya bir "Alınan Ders(ler)" mantığı ile bakarak,

- Devlete,
- Otoriteye,
- Kendinize,
- Ebeveynlerinize
- Öğretmenlerinize ve öğretenlerinize,
- Arkadaşlarınıza,

düşen görev ve sorumluluklar neler olabilir; özetleyebilir misiniz?

GENÇOĞLU: Başarabildiklerimin tabi ki daha iyisini yapabiliyordum. İtiraf etmeliyim ki zamanımı verimli kullanmak konusunda sorunlarım var. Bu

hayatımın her aşamasını etkileyen bir durum. Aşmak için çok çabalıyorum ve şu anda büyük oranda üstesinden gelmiş durumdayım.

Başarımı sınırlayan dikkat çekici etkenleri, zaman yönetimi ve duygularımın profesyonel hayatımı etkilemesine izin vermek olarak görüyorum. Ama daha büyük bir sorun ise hatalarımdan sonra kendimi psikolojik olarak cezalandırmam bence. Kendime hak ettiğim değeri vermeye başladığımdan beri hayatımın daha iyiye gittiğini gözlemliyorum.

Daha genel bir cevap da vermek isterim bu konuda çünkü kişisel deneyimlerim yeterli kalmayabilir.

Maalesef tüm dünyada görülen bir sorun kadınların kısıtlanması veya başka bir deyişle dikey farklılık.

Kadın mücadelesine samimi olarak destek veren çok az devlet otoritesi ve kuruluşu var. Bireylerde de aynı şeyi gözlemlemek mümkün. Kendini destekçi olarak niteleyip de tam aksine feminizme köstek olan çok fazla ajan var. Bunun da büyük bir sorun olduğunu düşünüyorum.

Bunun çözümü olarak da bireylerden, aileden başlayarak insanların feminizm ve kadın mücadelesi hakkında bilgilendirilmesini gerekli görüyorum. Karşılarındakini bir kadın, bir erkek olarak değil de bir insan, toplumun bir bireyi olarak değerlendirmenin önemini anlaşılmasını isterdim.

Tabi sabırlı olmak gerekir, bir toplumu değiştirmek zaman alır.

EREL: Güney Afrika Ekonomik Kalkınma Örgütü (MEDO), 2020 yılında işlerin %80'inin STEM (BTMM - Bilim, Teknoloji, Mühendislik, Matematik) öğretim alanı ile ilgili olacağı öngörüsü ve mevcut durumda STEM kaynaklı işgücünde kadın oranının %14 olduğu tespiti ile, daha fazla Afrikalı kadını STEM alanında öğrenime teşvik edebilmeyi amaçlamış...

Siz, havacılık kariyerine yönelik zorlu bir akademik süreci yaşayan başarılı bir kadın olarak kızı olan ebeveyn ve velilere, STEM alanı ile ilgili ve yetenekli olan, hatta amatör havacılık faaliyetleri ile ilgilenmek isteyen genç kızlarımıza ve kadınlarımıza neler söylemek istersiniz?

... ki, öğretim ve kariyer beklentileri, hatta amatör tutkuları desteklensin; insanlığın gelişmesini sağlayacak, 4. Endüstri Devrimi ve sonrasında en temel ve kritik gerekli işlevleri gerçekleştirecek kariyer alanlarına yönelmelerine olanak verilsin?

GENÇOĞLU: Anne babalara söyleyebileceğim en önemli şey, kızlarının bir birey olduğunun farkında olmalarıdır. Bir çocuğun hayatını etkileyen en önemli şey ailesinde gördükleridir. Ailede de eşit bir yapının işletilmesi, çocukların doğru olanı görmesini sağlayacaktır.

Hemcinslerime söyleyeceğim söz şu olabilir; asla mücadeleyi bırakmasınlar. Mücadele ettiğimiz sürece kazanırsınız. Hayallerinden, çevrelerinin çağdışı söylemlerinden dolayı vazgeçmesinler. Ne olursa olsun ilerlemeyi devam ettirsinler, takıldıkları yerde yardım etsinler. Çok fazla kurum ve kişi var yardım alabileceğimiz.

Havacılık çok güzel, masal gibi bir sektör. Bu sektörden başkaları yüzünden vazgeçmek çok üzücü bir durum olur.

EREL: Kanada merkezli Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü (Institute for Woman of Aviation Worldwide - iWOAW) tarafından havacılık – uzay alanında toplumsal cinsiyet dengesinin geliştirilmesi amacı ile bu endüstrilerde kadın sayısı ve seviyesini artırmak için dünya genelinde organize edilen "[Dünya Havacı Kadınlar Haftası](#)" bu yıl 6-12 Mart 2017 arasında... Son üç yıldır bu hafta kapsamında tüm dünya ile beraber Türkiye’de de gerçekleştiriliyor. Dünya Havacı Kadınlar etkinlikleri ve sağladığı sonuçları hakkında neler söyleyebilirsiniz?

...bu vesileyle belirtmek istediklerim de var... Dünya Havacı Kadınlar Haftası’na kişisel bir katkı olarak, "[Can'ca Dünya Havacı Kadınlar Haftası Rehberi](#)" dokümanı hazırlamış ve Ekim 2016 ayından itibaren Türkçe konuşan dünyada ulaşabildiğim örgütler ve bireylerle paylaşmaktayım; sizinle de paylaşmıştım. Siz de bizzat, bu hafta ile ilgili web sitesi resmi dilleri arasında "Türkçe"nin girmesini sağlayan çalışmaları gönüllü olarak yapan, geçmiş iki yılda bu hafta ile ilgili İstanbul Teknik Üniversitesi etkinliklerini organize eden ekipte yer alarak düzenleyensiniz... Bu özelliklerinizle, bu rehber dokümana yönelik önerileriniz yanında bu yıl kızlarımızda ve kadınlarımızda daha fazla havacılık farkındalığı sağlayacak ve tüm dünyada ülkemizin daha iyi temsil edilebileceği etkinliklerin bu hafta boyunca düzenlenmesi konusunda da öneri ve değerlendirmenizi öğrenebilmekten mutluluk duyacağım

GENÇOĞLU: Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü, iWOAW'ın kadın dayanışması ve farkındalık yaratmak açısından çok önemli bir kuruluş olduğunu düşünüyorum. Daha önce de söylediğim gibi, başarılı kadınlar

hep var; önemli olan bu kadınları topluma tanıtmak, örnek göstermek. Tam olarak bu işi yapan bir kurum iWOAW.

Bireysel olarak ben, Dünya Havacı Kadınlar Haftası web sayfasının Türkçeye çevirdim, gönüllü olarak ve bu işin bana çok şey kattığını düşünüyorum. Çevirirken haliyle bütün içeriği okudum ve anladım bu da hem genel kültür olarak hem de kadın bir Uçak Mühendisi adayı olarak arka plan olarak gelişimimi sağladı.

Bunun dışında Türkiye’de ve dünyada düzenlenen etkinliklerin kalitesi ve sayısı her yıl artıyor.

Küçük kızlar muhteşem kadın pilotlarla uçuş deneyimleri yaşıyor; genç kadınlar ilk pilotluk deneyimlerini yaşıyor; havacılıkla ilgilenen kadınlar sektörün önde gelenleriyle tanışıyor; gönüllü olarak düzenlenen etkinliklerde toplumsal katılım da sağlanarak farkındalık yaratılıyor.

Benim organizatörlük deneyimimde çok güzel gözlemler yapma fırsatım oldu. Bahsettiğim üzere bölümümde çok fazla kadın yok, dolayısıyla UUMK’da da erkek nüfusu hakim...

İlk sene “Pembe Kağıt Uçak Meydan Okuması” organize ettiğimizde kulübün bir takım olarak böyle bir etkinlikte çalışması; erkek katılımcıların gayet hevesli olması; kulüpte çok aktif olmayan kadınların bu etkinliğe katılım sağlaması beni çok mutlu etmişti.

Geçtiğimiz sene bu etkinliği okulun daha merkezi bir yerinde organize ederek daha fazla insana ulaştık. Etkinliğe kendimizce ödülleri ve sohbetleri ekleyerek hem bu haftanın önemi hem de kadın havacılar konusunda toplumsal farkındalık yaratmayı amaçladık.

Bu sene ise UUMK yönetim kurulu bu “Pembe Kağıt Uçak Meydan Okuması”nın yanında; önemli kadın havacılarla seminerler düzenlemeyi, film gösterimleri yapmayı düşünüyor.

Dünyada bu haftanın en güzel yanı; katılımcıların, organizatörlerin kendi yaratıcılıkları ve coşkularıyla düzenledikleri etkinlikler. Çok da eğlenceli geçen bir hafta oluyor bence herkes için.

EREL: Kanada merkezli Dünya Havacı Kadınlar Enstitüsü (Institute for Woman of Aviation Worldwide - iWOAW) tarafından, aynı (ilgili endüstrilerde kadın sayısı ve seviyesini artırma) amacı ile bu yıl, ilk defa 24-26 Mayıs 2017 günü Vancouver - Kanada'da "[Toplumsal Cinsiyet Dengesi Sempozyumu](#)" da düzenliyor. Havacılık - uzay endüstrilerinde toplumsal cinsiyet dengesini geliştirme temalı bu sempozyumda "Dünya Havacı Kadınlar Haftası" etkinlikleri ile ödül kazananların ödül ve hediyeler de sahiplerine sunulacak. Öncü Türk havacı kadınlarımızı temsilen de konuşmacı ve katılımcı olmasına çabaladığım bu sempozyum ve olası sonuçları hakkında neler söyleyebilirsiniz?

GENÇOĞLU: *Böyle bir sempozyumun düzenlenmesi tabi ki çok güzeldir. Sektörün içindekilerin bu konuyu tartışarak çözüm aramaları çözümün önemli bir parçası olacaktır.*

Bu toplantıya çeşitli ülkelerden, özellikle Türkiye'den, katılım olması da önemlidir çünkü maalesef toplumsal cinsiyet dengesizliği dünyayı çok ilgilendiren bir problemdir.

Bu etkinliğin başarısının ülkemizde de bu tarz etkinlikleri ön plana çıkarmasını umuyorum. Ki, sonrasında da bu ve benzeri etkinliklerin sayısı da diğer Dünya Havacı Kadınlar Haftası etkinlikleri gibi artsın ve etkinlikler sayesinde konu ile ilgili farkındalık yaygınlaşsın ve toplumsal cinsiyet dengesinde gelişmeler görülebilsin.

EREL: Son olarak, havacılık alanında toplumsal cinsiyet dengesinin geliştirilmesine yönelik değerlendirme ve önerilerinizi (aile kurumu, yakın çevre, ilgili öğretim ve eğitim kurumları, "meslek" ve "kadın" odaklı örgütlenmeler, araştırma merkezleri, endüstride yer alan kümeler, kurum ve kuruluşlar, otorite ve devlet kurumları) açısından da duyabilmek isterim...

GENÇOĞLU: *Toplumun her alanında ve çok eskiden beri süren bir mücadele bu. Bu mücadelede artık kadınların yalnız yer almadığını görmek de çok güzel bir duygu. Bu çalışmalar başarılı oldukça mücadelemiz daha da güçleniyor. Toplumsal cinsiyet dengesi bazı otoriter çabalara rağmen başarıya yaklaşıyor.*

Günümüzde havacılık şirketlerinde kadınların önemli bir yeri var. Örnek vermek gerekirse, staj yaptığım TUSAŞ'ta Hürkuş projesinin baş mühendisi sayın Aylin Ararat bana harika bir rol modeli olmuştur.

Stajımdan sonra yazdığım ve yakında yayınlayacağım "Hürkuş! ... Uçak Mühendisliği Kız Öğrencisi Gözüyle" isimli makalemden bu konuda,

"Özellikle Hürkuş ekibinde kadınların azımsanamayacak oranda olduklarını söylemek mümkün. Tabi ki bir sektörde kadının yeri sayısı ile ölçülecek bir şey değil.

Havacılık sektörüyle ilgili genel bir yorum yapacak birikime sahip olmasam da TUSAŞ'ta gördüğüm kadarıyla biz kadınların sektörde oldukça başarılı olduğumuzu söyleyebilirim. Hürkuş projesinde de kadınlar başı çekiyor. Proje müdürü Aylin Ararat'a ikisi kadın üç proje şefi eşlik ediyor.

Aylin Hanım gerçekten de özellikle yaş grubumdaki herkes için örnek alınması gereken birisi.

Projeyi çok güzel bir soğukkanlılık ve kararlılıkla yürütüyor. Dünya çapında da böyle bir projenin başmühendisliğini yapan üçüncü kadın. Yani türünün nadir örneklerinden. Dünyada yüzlerce büyük proje yürütülürken bunlardan yalnızca iki tanesinin başmühendisi kadinken Türkiye'nin ilk ve tek büyük projesinin başmühendisinin kadın olması gurur verici bir durum."

şeklinde değerlendirmemi paylaşmıştım; burada da tekrarlamak istedim.

Ülkemizde, toplumsal cinsiyet dengesinin sağlanmasının öncelik sıralamasında geride kaldığını görüyorum. Toplumumuzda maalesef insan hakları ve birey olmak konusunda büyük problemler var; gerek milliyet gerek din ve gerekse cinsiyet insanları ayrıştırıyor. Bunu görmek maalesef çok üzücü. Bu problemlerin bir gün çözüme kavuşmasını ve insanların artık birbirlerinden çok da farklı olmadıklarını görmelerini temenni ediyorum.

Sevgili Yağmur'dan, mentorluğunu kıvanarak yapmakta olduğum gelecek meslektaşımın duyduklarım da, on yıllardır sahip olduğum samimi düşüncelerime inancımı tazeledi;

- Kızlarımızda havacılık ve uzay alanına yönelik STE(A)M (BTM(S)M - Bilim, Teknoloji, Mühendislik, (Sanat), Matematik) öğretim alanlarında öğretim ve kariyer beklentisi oluşturmaları,
- Bu kızlarımızın ebeveynleri ve yakın çevrelerinin, insanlığın gelişmesini sağlayacak, 4. Endüstri Devrimi ve sonrasında en temel ve kritik gerekli işlevleri gerçekleştirecek olan bu yolculukta kendilerine olanak sağlayıp desteklemeleri,
- Her bir okuyucumuzun,
 - Havacılık - uzay ve savunma endüstrilerinde toplumsal cinsiyet dengesini geliştiren çabalara katılmaları,
 - Bu amaca sahip Dünya Havacı Kadınlar Haftası etkinlikleri ile ilgili katkı sağlamaya, tüm iletişim kanalı ve ilişki ağlarında bulunanları da etkinlik düzenlemeye davet etmeleri,

beklentimi yükseltti.

...dahası, bu coğrafyanın bu güzel ve farklı ülkesinde, üst seviyede bilgi, ileri teknoloji uyumlu beceri gerektiren bir meslekle erkeğin egemen olduğu alana girebilmenin insani, sosyal ve siyasi kaynak farklılıklarını çok açık bir şekilde ortaya koyuyor, sahip olunan heyecan ve başarının verdiği bireysel ve toplumsal huzura dair güçlü ipuçları içeriyordu...

"Bir toplum aynı amaca bütün kadınları ve erkekleri ile beraber yürümez ise ilerlemesine teknik olarak imkân ve bilimsel olarak ihtimâl yoktur!"

~ Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK

(Atatürk Araştırma Merkezi, Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri, Cilt II, s.153)

Okuyucuya umut ve heyecan aşılayacağına inandığım bu samimi paylaşımı için "**Can'ca Başarı Bursu**" sahibi Yağmur Gençoğlu'na Can-ı gönülden teşekkür ederim.

Ulusal havacılık-uzay ve savunma endüstrilerinde toplumsal cinsiyet dengesinin cinslere fırsat eşitliği sağlanarak geliştirilmesi, genç kadınlarımızın ilgili öğretim programlarına yönelerek bu dinamik ve geleceği parlak kariyere yönelime güdülenebilmesi ve sonuçta sağlanacağına emin olduğum gelişimin keyfini de yüce Türk milletinin sürebilmesi umudu ile...

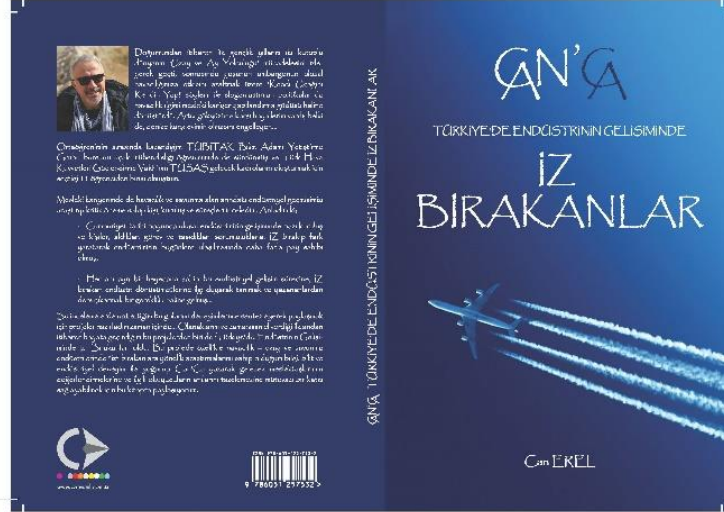
Kaynakça :

1. Can EREL; "*Ulusal Havacılık Gelişim Sürecinde Türk Kadını*"; Konferans; 2 Aralık 2013.
2. Can EREL; "*Can'ca Türkiye'de, Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar*"; ISBN 978-605-125-753-2; Mart 2014

NOT: Sevgili Yağmur'u Tanıma Sebeğim; "Can'ca Türkiye'de, Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar" Kitabım ve "Can'ca Başarı Bursu" hakkında...

Bugünü dünle değerlendirip yarına yönelik dersler çıkarmak için yaptığım araştırmaların bir kısmı ile, havacılık alanına odaklanarak, ülkenin endüstriyel gelişiminde iz bırakmış bazı kişi, grup ve kurumlara ait yaşam ve mücadelelerini incelediğim, bu süreçte anılan bazı yaşamışlıkların etkileri ile bugüne ve geleceğe yönelik değerlendirme ve önerilerde bulunduğum "[Can'ca Türkiye'de, Endüstrinin Gelişiminde İz Bırakanlar](#)" kitabım Mart 2014 ayı içinde okuyucu ile buluşmuştur.

Endüstride bıraktığı "iz"ler ile farklı önem taşıdığı öngörülen, havacılık-uzay & savunma alanında bugün gerçekleştirilen faaliyetlerin temelinde izleri olan kişi, grup ve kurumları arasında yer alan;

- Türk Savunma Sanayii'nin öncü girişimcisi, ilk mühimmat ve silah fabrikatörü "*Şakir Zümre*"nin,
- İlk Türk uçağı yapımcısı ve "*ICAO 50'nci Yıl Ödülü*" ile onurlandırılan "*Tayyareci Vecihi HÜRKUŞ*"un,
- Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk defa, kendi öz sermayesi ile Tayyare Mühendisi Selahattin Reşit ALAN'ın teknik bilgisine dayalı iş ortaklığını bir endüstriyel girişim olarak yapılandırılan, ilk havacılık sanayi kuruluşu Nu.D.T.A.da ulusal kaynaklara ve taşarıma dayalı Türk tipi tayyare inşa eden girişimci "*Mühürdarzade Mehmet Nuri DEMİRAĞ*"ın,
- Avrupa'nın en gelişmiş havacılık okullarına "*kıvılcım*" olarak gönderilerek yetiştirilen ve adeta "*volkan*" olarak yurda dönen "*İlk Tayyare Mühendisliği Öğrencileri ve Makinist Stajyerler*"in,
- İTÜ uçak mühendisi öğrencilerinin "*Yaşayan Efsane*"si "*Necmüzzafer ORBAY*"ın,
- İlk teknik yükseköğretim kurumumuz "*İstanbul Teknik Üniversitesi*"nin,

haklarında yapılmış önceki araştırma, tespit ve değerlendirmelerden de yararlanılarak sistematik ilişkili bir akışta incelendiğim bu kitabımda bugünü dün ile değerlendirdim ve yarına yönelik dersler çıkarılarak gelecek için önerilerde de bulundum...

Bu kitabın özgün ve ulvi bir özelliği de ana amacı olmuştur; kazanacak öğrencinin lisans öğretimi boyunca,

- Her dersten tam notun 65/100 (CB & 2,5/4) seviyesinde geçer not almasını,
- Sömestre başarı ortalaması en az 74,33/100 (2,9/4) olmasını,
- Bir sonraki akademik yıla ders bırakmamasını,
- Uyumlu ve örnek öğrenci kişiliği olmasını,
- Uçak mühendisliği ile ilgili en az bir öğrenci kulübünde üye olarak çalışmalara katılım sağlamasını,

öngörerek İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Rektörlüğü ve Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi (UUBF) Dekanlığı ile imzaladığımız protokole sahip "[Can'ca Başarı Bursu](#)"...

... kitabın getirisi ile, İTÜ Uçak Mühendisliği öğrenimine 2014 - 2015 yılında başlayacak kız öğrencilerden, başarısı ve yapılacak komisyon görüşmesi ile seçilecek birine lisans öğrenimi boyunca her akademik yılda

- Aylık "Burs"lar,
- Yıllık "Başarı Piri",
- Yıllık "Kitap-Kırtasiye Desteği",
- Sürekli "Öğrenci - Mesleki Gelişim Rehberlik & Tavsiye Desteği - Mentorluk",

alt başlıklarına sahiptir.

"Can'ca Başarı Bursu"nu diğer başarı burslarından ayırtıran en önemli ögesi kazanan öğrenciye lisans öğrenimi boyunca sunacağım mesleki etkinliklere ve stajlara katılım ve bu katılımın uygun şartlarda yapılması için tavsiyeleri de kapsayan mentorluk hizmetimdir.

...o gün için havacılık – uzay ve savunma alanında sahip olduğum 36 yıllık mesleki bilgim, deneyimim ve iletişim-ilişki ağımla...

Başarı bursu ile ilgili duyuruların Mayıs – Temmuz 2014 arası Türkiye'deki il ve ilçe Milli Eğitim Müdürlükleri, başta havacılık programına sahipler olmak üzere seçilmiş liselere ve dershanelere, meslek odaları ve havacılık kulüplerine iletilmesi ile İTÜ UUBF Uçak Mühendisliği bölümü ile ilgili farkındalığın da artırılmasına çalışılmıştır. Sonuçta, 2014 yılında, İTÜ UUBF Uçak Mühendisliğini kazanan 36 öğrencinin 3'ü kız ve geçmiş yıllarda uçak mühendisliği bölümüne birincilikle giren öğrencinin puanı iki binlerin üzerine çıkmışken bu yıl Türkiye 772'ncisi olmuştur.

İTÜ Rektörlüğü ve UUBF Dekanlığı ile yapılan protokolle belirlenen şartlar kapsamında, burs sahibi olarak benim, İTÜ Genel Sekterliği ve UUBF Dekanlığı burs koordinatörleri katılımı ile;

- 24 Eylül 2014 günü yapılan ön değerlendirmeler,
- 14 Ekim 2014 günü yapılan aday öğrenciler ile yüz yüze görüşmeler,

sonucu Yağmur GENÇOĞLU, "Can'ca Başarı Bursu"nu kazanan kız öğrenci olarak belirlenmiş ve sözleşme imzalanmıştır.

Sevgili Yağmur, Galatasaray Lisesi mezunu olarak 2014 -2015 öğretim ve eğitim yılında girdiği ÖSYM sınavında Türkiye 5312'ncisi olarak, İstanbul Teknik Üniversitesi Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi Uçak Mühendisliğini 21'inci sırada kazanmıştır.

